

Comisia Economică pentru
Europa a Națiunilor Unite

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Republica Moldova

Activitatea Centrului de Informare în cadrul Protocolului privind Apa și Sănătatea în Moldova Ion Salaru, CNSP

Crearea Clearing –House

Prin ordinul MS nr.1131 din 11.10.2013 la CNSP a fost instituit Centrul de informare (Clearing House) la Protocol, care are ca scop creșterea nivelului de informare a populației prin organizarea campaniilor de informare și a nivelului de cunoștințe a specialiștilor din domeniul sănătății publice și managementul apelor.

Inaugurat la CNSP cu suportul SDC, participarea MS, MM, UNECE, SDC, ONG.

Adresa: Gh. Asachi 67 A, biroul 106, tel.574-571, e-mail protocol.apasan@cnspl.md, Pagina web a CNSP www.cnspl.md

- s-a creat un link „Apa și Sănătatea” cu componentele Protocolul Apa și Sănătatea și Clearing House

Domenii prioritare pentru Clearing House

- Implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea,
- Calitatea apei potabile și bolile condiționate de apă,
- Acces la sisteme îmbunătățite de apă și sanitație,
- Aprovizionarea cu apă potabilă, sanitația și practicile de igienă în instituțiile preuniversitare și preșcolare,
- Dreptul la Apă și reducerea inechităților în aprovizionarea cu apă potabilă, sanitație,
- Planuri de siguranță a apei – elaborare și implementare,
- Instruirea specialiștilor de sănătate publică în aspecte de supraveghere a apelor potabile, de suprafață și de îmbăiere,
- Instruirea operatorilor în probleme ce țin de implementarea Protocolului și aplicarea bunelor practici, etc.

Activități realizate în a.2014

- Reevaluarea situației privind accesul elevilor la apă potabilă, sanitație și aplicarea practicilor de igienă în școli – în baza chestionarelor completate și transmise de CSP teritoriale, pentru a stabili tendințele în acest domeniu după Studiul epidemiologic general din 2009-2010.
- Rezultatele au fost prezentate la 2 Ateliere de Lucru regionale (Chișinău și Cahul, sept. 2014).

Activități Clearing House – 2014-2015

-Centrul de informare (Clearing House) oferă accesul la materiale informative (cu referință la problemă, naționale sau publicate de OMS, UNECE, UNICEF),

-În total în a.2014 au fost 26 solicitări (15-ONG, 8-media, 3-APL), a.2015 – 14 adresări

-Elaborate, editate și distribuite 6 materiale informaționale în probleme de apă și sănătate, în limbile română și rusă

-În a. 2014 – acțiuni de informare în școli cu suportul ONG, evaluată calitatea apei în aceste instituții în 3 localități

-Efectuate 5 ateliere de lucru locale cu participarea cadrelor didactice și a CSP (Chișinău, Bălți, Comrat, Strășeni)

-a. 2015, martie - organizate două Ateliere de Lucru Naționale dedicate Zilei Mondiale a Apei (Chișinău, Budești)

Activități Clearing House - 2014

Au fost elaborate și pregătite pentru editare următoarele materiale informaționale:

1. Buclet privind prevenirea bolilor condiționate de apă – pentru specialiștii din sistem și cei din sănătatea publică,
2. Buclet apa și sănătatea – pentru populația generală,
3. Elaborate pentru ora de igienă în școli privind spălatul pe mâini pentru elevii claselor primare – materialele informaționale: fișa elevului și ghidul profesorului,

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru
Dezvoltare și Cooperare

SPĂLATUL PE MÂINI – CALEA SPRE SĂNĂTATE!

Informație utilă privind spălatul pe mâini

Știi că, spălatul pe mâini este cea mai bună metodă pentru a preveni răspândirea germenilor și pentru a ține departe bolile infecțioase. Germeii, precum: bacteriile, virusii și paraziții au mai multe căi de a pătrunde în organismul nostru și a declanșa boala. Principalul mijloc favorizant pentru dezvoltarea și răspândirea germenilor sunt mâinile murdare.

Activități planificate pentru a.2015

- Asigurarea suportului (resurse umane și logistică) pentru funcționalitatea durabilă a CH,
- elaborarea designului pentru pagina web, pentru a o face mai atractivă
- Continuarea dezvoltării, editării și distribuirii materialelor informaționale de către CNSP:
 - – leaflet pentru populație privind tratarea apei potabile,
 - - 2 materiale privind practicile de igienă în școli și instituțiile preșcolare,
 - - Ghid pentru APL ”Apa și sănătatea”

Activități planificate pentru a.2015

- Inițierea și derularea unor acțiuni de comunicare pentru elevi și copii din instituțiile preșcolare pentru încurajarea consumului de apă potabilă, menită să formeze deprinderi sănătoase de viață de la o vârstă fragedă
- Colaborarea bilaterală cu diferiți parteneri de dezvoltare SDC, UNECE, UNICEF și MM, ONG naționale și internaționale în vederea obținerii suportului în organizarea acțiunilor de comunicare,
- În derulare – elaborarea unei aplicații web privind calitatea apei potabile cu suportul Agenției Cehe de dezvoltare

***Organizarea instruirii
operatorilor – activități 2014
și perspective 2015***

Activități de instruire

- Una din activitățile care necesită a fi realizate conform MoU cvadrilateral semnat la 21.11.2012 ține de fortificarea capacităților operatorilor,
- Accentul s-a pus pe organizarea atelierelor de instruire. În perioada septembrie – noiembrie 2014 au fost organizate 3 asemenea ateliere în mun. Chisinău,
- Instruirea s-a efectuat cu implicarea MS și MM, fiind coordonată de directorul regional al IWA (F.Iliescu)

Activități de instruire - 2

- Subiectele pentru instruire au fost discutate și agreate preliminar de către MS, MM, AMAC și proiectul APASAN,
- La fiecare atelier au participat circa 30 persoane, inclusiv 15 reprezentanți ai operatorilor urbani, 5 –din partea operatorilor rurali, 10 – din partea APC, Agențiilor regionale de dezvoltare, din partea unor agenții de dezvoltare,

Activități de instruire - 3

- În a. 2014 s-au efectuat 3 activități de instruire,
- 1. AL din 3-5 sept. 2014 s-a focusat pe implementarea Manualului Operatorului de Apă și Canalizare
- AL nr.2 din 13-15 oct. 2014 s-a focusat pe implementarea Directivelor UE privind calitatea apelor potabile și a apelor uzate și inițierea în planurile de siguranță a apei,
- Vizita de studiu la Întreprinderea ApaVital Iași, 3-4 nov.2014 - s-a focusat pe preluarea experienței unuia din cei mai mari operatori (al 3-lea ca capacitate în RO)

Concluzii, propuneri

- Atelierele au trezit un mare interes, pe lângă aspecte teoretice s-au familiarizat cu practica și experiența avansată altor țări și operatori,
- S-a constatat necesitatea, ca de rând cu aspectele teoretice generale, anumite probleme să fie abordate diferențiat și mai detaliat – ex. operatorii rurali, PSA
- Reieșind din doleanțele operatorilor, se propune ca în a.2015 să fie efectuate 3 instruirii, cu implicarea inclusiv a operatorilor rurali pe unele din următoarele tematici:

Propuneri instruirii 2015

- 1. Evaluarea riscurilor pentru sistemele de alimentare cu apă potabilă și dezvoltarea Planului de siguranță a apei potabile,
- 2. Aplicarea celor mai bune practici în tratarea apei brute (de suprafață, subterane) și epurării apelor uzate. Managementul apelor uzate industriale deversate în sistemul public de canalizare și Directiva 2008/1/ CEE IPPC (Prevenirea și Controlul Integrat al poluării)
- 3. Tendințe moderne în dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare. Experiența operatorilor din țările UE în dezvoltarea SIG

Propuneri instruiri 2015

- Teme propuse de IWA Regional office:
- Strategii de performanta, management financiar si operational pentru operatori regionali de success
- 2. Elaborarea si implementarea proiectelor de apa/canal – arhitectura proiectelor din perspectiva strategiei UE de mediu si tipologii de finantatori (UE, EBRD, Banca Mondiala, EIB)
- Categoriile de riscuri in implementare si gestionarea acestora – managementul contractelor de achizitie publica;

Protect Your Water For Life

Mulțumesc pentru atenție!

